

MVŠO

MORAVSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA OLMOUC

Úvod do obligačního práva Soukromé právo 2

Mgr. Bc. Štefan Reháč, LL.M.
Olomouc, 14. 2. 2022

Obsah přednášky

Témata:

- úvod do obligačního práva
- prameny obligačního práva
- základní pojmy
 - obligace (závazek)
 - podnikatel
 - spotřebitel
- systematika závazků z právního jednání
- odlišnosti relativních a absolutních práv

Co je to obligační právo?

- závazek = obligace
- obligační právo (závazkové právo) je část občanského, resp. soukromého práva, která je tvořena souborem právních norem o závazcích
- upravuje vztahy mezi věřiteli a dlužníky (obecné pojmy)
- funkce:
 - zabezpečit uspokojování potřeb lidí ve vzájemné součinnosti
 - umožňovat převádění hodnot
 - upravit vyrovnání újmy

Prameny závazkového práva

- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
 - § 1721 – 2054 – všeobecná ustanovení o závazcích
 - § 2055 – 2893 – závazky z právních jednání
 - § 2894 – 2990 – závazky z deliktů
 - § 2991 – 3014 – závazky z jiných právních důvodů
- zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele
- zákon č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru
- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
- nařízení vlády č. 351/2013 Sb. určující výši úroků z prodlení a nákladů spojených s vymáháním pohledávky

Základní pojmy

- závazek (obligace)
- pohledávka
- dluh
- věřitel
- dlužník
- podnikatel
- spotřebitel

Závazek

- právo majetkové a relativní
- § 1721-> ze závazku má **věřitel** vůči dlužníku právo na určité plnění jako na **pohledávku** a **dlužník** má povinnost toto právo splněním **dluhu** uspokojit
- **právní důvody vzniku závazku:**
závazek vzniká ze smlouvy, z protiprávního činu, nebo z jiné právní skutečnosti, která je k tomu podle právního řádu způsobilá (§ 1723/1)

Pojmy

- **DLUH** = to, co má být plněno
-> **DLUŽNÍK** = ten, kdo plní
- **POHLEDÁVKA** = právo na plnění
-> **VĚŘITEL** = ten, komu má být plněno

Podnikatel

§ 420 OZ

*(1) Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak **soustavně** za účelem **dosažení zisku**, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.*

(2) Pro účely ochrany spotřebitele a pro účely § 1963 se za podnikatele považuje také každá osoba, která uzavírá smlouvy související s vlastní obchodní, výrobní nebo obdobnou činností či při samostatném výkonu svého povolání, popřípadě osoba, která jedná jménem nebo na účet podnikatele.

Podnikatel

§ 421

(1) Za podnikatele se považuje osoba zapsaná v obchodním rejstříku. Za jakých podmínek se osoby zapisují do obchodního rejstříku, stanoví jiný zákon.

(2) Má se za to, že podnikatelem je osoba, která má k podnikání živnostenské nebo jiné oprávnění podle jiného zákona.

Spotřebitel

§ 419 OZ

Spotřebitelem je každý člověk, který mimo rámec své podnikatelské činnosti nebo mimo rámec samostatného výkonu svého povolání uzavírá smlouvu s podnikatelem nebo s ním jinak jedná.

Systematika závazků z právního jednání

- převedení věci do vlastnictví jiného
- přenechání věci k užití jinému
- závazky ze schovacích smluv
- závazky ze smluv příkazního typu
- zájezd
- závazky ze smluv o přepravě
- dílo
- péče o zdraví

Systematika závazků z právního jednání

- kontrolní činnost
- závazky ze smlouvy o účtu, jednorázovém vkladu, akreditivu a inkasu
- závazky ze zaopatřovacích smluv
- společnost
- tichá společnost
- závazky z odvážných smluv

Odlišnosti relativních a absolutních práv

Absolutní majetková práva

- Určující je právo určité osoby k určité věci. Podstatný je osud věci, nikoliv osoby, která vůči ní toto právo má.
- Působí vůči všem (erga omnes), tzn. vůči neomezenému a neurčitému počtu lidí (ti se musí zdržet zásahů do absolutního majetkového práva).

Relativní majetková práva

- Jde o vztah mezi věřitelem a dlužníkem, kteří vůči sobě mají vzájemná práva a vzájemné povinnosti.

Odlišnosti relativních a absolutních práv

Absolutní majetková práva

- Zákonný výčet (úplný) – nelze si ujednat jiná absolutní majetková práva, než která stanoví zákon.
- Nelze se odchýlit od zákonných ustanovení s účinky třetích stran, pokud to zákon nedovoluje.
- Princip publicity – veřejnost absolutních majetkových práv (katastr nemovitostí)

Relativní majetková práva

- Neúplný zákonný výčet – lze si sjednat různé druhy.
- Volnost vůle stran (zásada autonomie vůle).

Děkuji za pozornost!

Kontakt: Stefan.Rehak@mvso.cz

Konzultace: e-mailem nebo po předchozí domluvě